

ELEKTRİK TEKNİKERLERİNİN MESLEKİ SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ

Elektrik ile ilgili 3 yıl lise ve 2 yıl T.C.Üniversitelerine bağlı Meslek Yüksek Okullarından eğitim almış Elektrik Teknikerlerinin çalışma hayatında görev,yetki ve sorumluluklar konularında büyük sorunlar yaşadığını, bu sorunları hızlı bir şekilde çözüm yollarının tespit edilmesi ve uygulanması gerekliliğini Teknikerler Birliği olarak kurulduğumuz 1999 yılından beri bir çok defa Bakanlık yetkililerine veya diğer kamu kurumları yetkililerine bir çok defa yazılı veya sözlü olarak ilettik.Bu sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi aşağıda tekrar kısa olarak sizlere sunacağız.

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 25 EKİM 1996 tarih ve 22798 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren " Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" te Elektrik Tesisatçısının, serbest müteşebbis olarak yönetmelikle alınan işleri yapabilmesi için gerekli olan , işletmeye kayıt için istenen evraklar için aşağıdaki ifadeleri bulunmaktadır.

" Elektrik tesisatçıları Türkiye'nin herhangi bir yerinde bu yönetmeliğin kapsamına giren işleri yapabilmek için herhangi bir işletmeye başvurarak kayıt yaptırmak zorundadır.

İşyerinin bulunduğu yerin dışında yapılacak tesisler için , tesisin bulunduğu yerdeki işletmeye ayrıca kayıt yaptırılması gerekmez. Bu durumda tesisatçının Elektrik Mühendisler Odası'ndan alacağı serbest mühendislik yapabileceğini gösterir belge yada yetkili elektrik tesisatçısının (elektrik ile ilgili fen adamı) bağlı bulunduğu meslek odasına kayıtlı olduğunu gösterir belge ile iş yerinin bulunduğu yerdeki işletmeye kayıtlı olduğunu gösterir belgenin bir örneğini vermesi yeterlidir."

Yukarıdaki ifadelerde de görüldüğü gibi tesisatçının elektrik tesis işlerini yapabilmesi için bağlı bulunduğu meslek odasına kayıtlı olduğunu gösterir belgesi alarak tesisin yapıldığı yerdeki işletmeye vermesi isteniliyor. Fakat , bizler M.Y.O. mezunları olarak bağlı olduğumuz bir meslek odası olmadığı için bu mağduriyetimizin ilk aşamada derneğimizin vereceği Serbest Çalışma Kayıt Belgesi ile odamızın kuruluşu tamamlandığı takdirde de bağlı olacağımız oda tarafından karşılanarak giderilmesi için gerekenleri süratle yapılmalıdır.

2) 03 ŞUBAT 1990 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Teknikerlerin proje ve iç tesis yapım işlerine ait olan yetki sınırları o günkü şartlara göre proje için 30 k W , Formül için 125 k W olarak belirlenmiştir. Fakat , o günkü şartlar ve teknoloji üzerinden çok yıllar geçtiği için bu sınırların yeniden ve genişletilerek günümüz bilgi ve teknolojisine uygun olarak düzenlenerek bir an önce yürürlüğe konulması için gerekli olan düzenlemeler yapılmalıdır.

Teknikerler Birliği olarak, Elektrik Teknikerleri için önerdiğimiz yetki sınırları aşağıda yazılı olarak belirtilmiştir:

- Elektrik iç tesisat projelerinin hazırlanmasında 2000 KW ,
- Elektrik iç ve dış tesisi yapım işlerinde 5000 KW, 400 Volta kadar,
- İşletme ve bakım işlerinde 5000 KW (35 KV dahil) olmalıdır.

3) Elektrik ile ilgili fen adamlarına ait Yetki Yönetmeliğinin 7 Maddesi,Bağlantı Gücünü,yetkili elektrikçilerin yetki sınırlarının belirlenmesin de en önemli faktör olarak kabul etmiştir. Elektrik İç Tesisler Yönetmeliği MADDE-57 a-2 bendinde de BAĞLANTI GÜCÜ'nün EŞZAMANLI YÜK olduğu, açık ve net olarak belirtilmiştir. BAĞLANTI GÜCÜ iletken kesitlerin tespitinde ve gerilim düşümü hesaplarında çok önemli bir faktördür. Yani, proje çiziminde önemli faktörlerden bir tanesidir. Görülüyor ki bağlantı gücü iç tesislerin gerek proje hazırlama gerekse yapım aşamasında akım kontrolü, iletken seçimi ve gerilim düşümünün hesaplanmasında çok önemli bir kavramdır. Aynı zamanda eşzamanlı yükü ifade eder.Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde tanımlana kurulu

gücün sabit bir katsayı ile çarpılması sonucu çıkan değer,kesinlikle;proje çiziminde akım kontrolü, iletken kesiti seçimi ve gerilim düşümü hesaplarında esas alınacak Bağlantı Gücü olamaz.

TEDAŞ Genel Müdürlüğü Elektrik Piyasası İzleme ve Değerlendirme Daire Başkanlığı B.02.2.TED.0.87.00.03-010.07/ 027116 ve 25.09.2006 tarihli yazısı ile Bağlantı Gücünün anlaşılabilir bir tutumla amaç ve kapsam bölümünde açıkça ifade edildiği gibi, müşterilerine hizmet verme amacıyla çıkarılan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin, 4.maddesinin 10.ncu fıkrasındaki BAĞLANTI GÜCÜ tanımının kullanılması şeklinde İşletmeleri talimat verilmiştir.Bu uygulamanın kaldırılarak, fen adamlarının yetki kullanımında Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği 57.maddesi a-2 fıkrasındaki Bağlantı Gücü tanımının esas alınması gerekmektedir.

4) 3194 sayılı İmar Kanununda değişiklik yapan 3542 sayılı kanunda Elektrik Teknikerlerinin yönetmelikle belirlenen yetkileri dahilinde TUS (Teknik Uygulama Sorumluluğu) olabileceğini kesin bir şekilde belirtmesine rağmen , T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğünün yayınladığı yazılarla sebepsiz yere engellenmektedir. Bu , bize kanunen verilen haklarımızın yürürlüğe konulması için gerekli çalışmalar sürat ve titizlik içinde yapılmalıdır.

Bazı belediyelerde yetki sınırlarımız içerisindeki Fenni Mesuliyet konusunda zorluklar çıkartılmaktadır. Ancak Bayındırlık Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğünün bu konudaki görüşleri olumludur. Her yazımıza olumlu cevap verilmesine rağmen bunu çözümü nasıl olacak, çünkü 81 ilde örneğin 10 farklı uygulama yapılmaktadır bunu da bilgilerinize sunmak istiyoruz.

7) Elektrik İle İlgili Fen Adamlarına ait ilgili yetki yönetmeliğinin 4.maddesi (c) fıkrasında,

1. Grup fen adamları 35 KV 1500 KW (35 KV dahil) tesislerde,
2. Grup fen adamları 35 KV 1000 KW (35 KV dahil) tesislerde,
3. Grup fen adamları 400 V. 500 KW tesislerde işletme ve bakım yetkisine sahiptirler.

Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının(Elektrik Teknikerlerinin) bu konuda ayrıca eğitim almalarına gerek yoktur. İşletme ve bakım yetkisine hiçbir ilave eğitim almadan sahiptirler. Yani, her 3 grup yetki yönetmeliklerinde belirtilen gerilim ve güç değerlerindeki tesislerin işletme ve bakımlarını, 30 Kasım 2000 tarih ve 24246 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinin 60.madde 3.paragrafında bahsedilen “Kuvvetli akım tesislerinde kurum ve kuruluşlar tarafından bu amaçla açılmış olan eğitim kurslarını bitirerek <Kuvvetli Akım Tesisleri’nde Yüksek Gerilim Altında Çalışma İzin Belgesi> alan elektrikle ilgili fen adamları ya da bir mühendisin sorumluluğu ve gözetimi altında olmak üzere öteki görevliler çalışma yapabilir.” ifadesine bağlı kalmadan yapabilirler ve yetkilidirler.

8) Şimdiye kadar ve yayınlanmak üzere olan tüm yönetmeliklere göre Elektrik Teknikerleri müteşebbis olarak yetkileri dahilinde plan ve proje işleri yapmak üzere işyeri açabilmektedir. Serbest müteşebbis olarak çalışan Elektrik Teknikerlerinin oda statüsünde bir teşkilatı olmadığından , yetki ve eğitimleri daha az olan teknisyenlerin bağlı bulunduğu odalara üye olmak ve proje yapma izinlerini ve proje kontrol vizelerini buralara yaptırmak zorunda bırakılmıştır. Bu yanlış uygulamanın düzeltilmesi ve Elektrik Teknikerlerinin ve tüm Teknikerlerin mağduriyetleri giderilmeli ve Mimar , Mühendis , Tekniker ve Teknisyen meslek grupları arasında mesleki barışın sağlanarak tüm iş alanlarında iş verimliliğinin artırılması gerekmektedir.